

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI

a/a

Kielce, dnia 11-12-2014

Znak: CRR.VI.431.8.3.2014

Pan

Adam Jarubas

Marszałek Województwa

Świętokrzyskiego

WFLYNEŁO
Sekretariat Marszałka
Województwa Świętokrzyskiego
[Signature]

Wystąpienie pokontrolne

Kontrolę w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Świętokrzyskiego w dniach 1 lipca - 15 września 2014 r. przeprowadzili pracownicy Wydziału Certyfikacji i Rozwoju Regionalnego Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach:

1. Łukasz Łabędzki – inspektor wojewódzki – przewodniczący zespołu,
2. Iwona Pisarczyk – inspektor wojewódzki,
3. Joanna Gajda-Cieślicka – inspektor,

na podstawie pisemnych upoważnień do przeprowadzenia kontroli nr 666/2014, 667/2014 i 668/2014 znak: CRR.VI.431.8.2014 z dnia 27 czerwca 2014 r., wydanych z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Dyrektora Wydziału Certyfikacji i Rozwoju Regionalnego Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach (akta kontroli s. 5-7).

Zawiadomienie z dnia 9 czerwca 2014 r. o zamiarze przeprowadzenia kontroli w dniach 16 czerwca – 18 lipca 2014 r. – doręczono adresatowi dnia 9 czerwca 2014 r. W związku z wnioskiem Urzędu Marszałkowskiego z dnia 12 czerwca 2014 r., znak: INF.IV.8071.141.2014 dotyczącym zmiany terminu rozpoczęcia kontroli, pismem z dnia 13 czerwca 2014 r. określono, iż kontrola zostanie przeprowadzona w dniach 1 lipca – 31 lipca 2014 r. – doręczono adresatowi dnia 13 czerwca 2014 r. Mając na uwadze obszerną dokumentację kontrolowanego obszaru, pismem z dnia 30 lipca 2014 r. kontrolę przedłużono do dnia 15 września 2014 r. (akta kontroli s. 1-4).

Przed przystąpieniem do czynności kontrolnych przedstawiono ww. upoważnienia (kopie pozostawiono w jednostce kontrolowanej), legitymacje służbowe oraz dokonano wpisu w książce kontroli pod numerem 14/2014.

W imieniu Marszałka wyjaśnień udzielali:

- Wojciech Siporski – Dyrektor Departamentu Infrastruktury;
- Włodzimierz Szlechta – Kierownik Oddziału Kontroli Przewozów w ww. Departamencie.

Zakres kontroli i okres objęty kontrolą:

Przedmiotem kontroli były działania Samorządu Województwa w zakresie przekazywania przewoźnikom wykonującym krajowe autobusowe przewozy pasażerskie dopłat do biletów ulgowych z tytułu stosowania obowiązujących ustawowych ulg w przewozach pasażerskich na podstawie zapisów art. 8a ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. *o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego* (tj. Dz. U. 2012, poz. 1138 z późn. zm.) w okresie od dnia 01.01.2012 r. - do 31.12.2013 r. w ramach dotacji przekazywanej przez Wojewodę Świętokrzyskiego ze środków budżetu państwa.

Wykonywanie zadań w kontrolowanym zakresie oceniam pozytywnie z nieprawidłowościami.

W wyniku przeprowadzonej kontroli dokumentacji ustalono:

Podpisywanie umów

1. Weryfikacja wniosków o zawarcie umów dotyczących dopłat do biletów ulgowych prowadzona jest przez pracowników Oddziału Kontroli Przewozów w Departamencie Infrastruktury Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego. Weryfikacja wniosków przewoźników o zawarcie umowy oraz proces podpisywania umów realizowany jest na podstawie instrukcji zamieszczonej na stronie internetowej Urzędu Marszałkowskiego <http://bip.sejmik.kielce.pl/95-w-zakresie-infrastruktury/168-refundacja-ulg-w-komunikacji-autobusowej.html>. Instrukcja ta nie została zatwierdzona przez Zarząd Województwa jako obowiązująca procedura. Według wyjaśnień Kierownika Oddziału Kontroli Przewozów „*Wzór wniosku o zawarcie umowy na dopłaty do biletów ulgowych zamieszczony jest na stronie internetowej Bip Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego w Kielcach. Wniosek o zawarcie umowy zawiera 14 punktów. Przewoźnik składa stosowną dokumentację dotyczącą zawarcia przedmiotowej umowy. Wniosek jest rozpatrywany przez pracowników tutejszego Oddziału pod względem merytorycznym i formalnym. Stwierdzone braki przewoźnik uzupełnia w wyznaczonym terminie, w przeciwnym razie wniosek pozostaje bez rozpatrzenia*” (akta kontroli str. 3172).

W udostępnionej zespołowi kontrolnemu dokumentacji dotyczącej wniosków o zawarcie umowy brak jest dokumentów poświadczających, że weryfikacja formalna i merytoryczna jest prowadzona. Na wnioskach o zawarcie umowy znajdują się nieczytelne parafki wraz z datami, na podstawie których nie ma możliwości stwierdzenia, do którego z pracowników Oddziału wniosek został skierowany do weryfikacji. Brak również potwierdzenia, że weryfikacja została przeprowadzona przez Kierownika Oddziału. Z dostępnej dokumentacji nie wynika również, jaki jest zakres weryfikacji formalnej i merytorycznej. Nie wynika także, czy weryfikacja formalna i merytoryczna jest prowadzona przez tego samego pracownika, czy też jest stosowana zasada „dwóch par

oczu” (weryfikacja przez dwóch pracowników). Na wnioskach brak jest zapisów stwierdzających, czy weryfikacja była prowadzona, a jeśli tak to w jakim terminie. Nie są także na tę okoliczność sporządzane notatki służbowe, ani nie są stosowane listy sprawdzające.

2. Z wnioskiem o zawarcie umowy przewoźnicy składają obowiązkowe załączniki – *„kopie wszystkich posiadanych zezwoleń na wykonywanie przewozów osób w krajowym transporcie drogowym wraz z aktualnymi rozkładami jazdy i cennikami wszystkich rodzajów sprzedawanych biletów, zawierającymi również taryfikator i zasady stosowanych ulg”*. Jednocześnie analiza dokumentacji dotyczącej składanych wniosków wskazuje, że nie jest prowadzona weryfikacja przedkładanych kopii zezwoleń, ani w zakresie ich ważności, ani składania aktualizacji. Zgodnie z wyjaśnieniem Dyrektora Departamentu Infrastruktury *„(...) Przedkładane zezwolenia są sprawdzane pod względem daty ich ważności (...)”* (akta kontroli, s. 3179), jednak w analizowanej dokumentacji brak jest potwierdzenia przeprowadzenia takiej weryfikacji (ani w formie parafek pracowników dokonujących analizy, ani w formie list sprawdzających). Brak również możliwości zweryfikowania, czy przewoźnicy składają wszystkie posiadane zezwolenia oraz jakie zezwolenia złożył dany przewoźnik. W analizowanych wnioskach nie ma informacji ani o ilości złożonych załączników (złożonych zezwoleń), ani wykazu przedstawianych do wniosku zezwoleń. Na pytanie zespołu kontrolnego dotyczące sposobu weryfikacji dokumentów składanych przez przewoźników dotyczących podpisania umów (akta kontroli s. 3175) uzyskano odpowiedź Dyrektora Departamentu Infrastruktury, iż *„(...) Na podstawie kompletnego wniosku o zawarcie umowy przygotowywana jest stosowna umowa, a w przypadku braków przewoźnik wzywany jest do ich usunięcia (...)”*. (akta kontroli, s. 3180). Odpowiedź kontrolowanej jednostki nie pozwala na stwierdzenie, w jaki sposób prowadzona jest weryfikacja wniosków o zawarcie umowy, potwierdza jedynie fakt prowadzenia takiej weryfikacji.
3. Dokumenty, jakie składają Przewoźnicy jako załączniki do wniosku w celu zawarcia umowy o dopłaty powinny być potwierdzone za zgodność z oryginałem, zgodnie ze wzorem wniosku zamieszczonym na stronie internetowej Województwa. Zespół kontrolny stwierdził, że część załączników do wniosków jest potwierdzona *„za zgodność z oryginałem”* przez pracowników Departamentu Infrastruktury – Pana Włodzimierza Szlechtę i Pana Tomasza Łosaka, natomiast część załączników jest potwierdzana *„za zgodność z oryginałem”* bezpośrednio przez wnioskodawców. Stosowanie takiej praktyki potwierdza wyjaśnienie Kierownika Oddziału Kontroli Przewozów, zgodnie z którym *„Za zgodność z oryginałem potwierdza Kierownik Oddziału Kontroli Przewozów, a w przypadku jego nieobecności wyznaczona osoba, która go zastępuje”* (akta kontroli s. 3172).

Kwestie poświadczania za zgodność z oryginałem dokumentów urzędowych reguluje art. 76a Kodeksu Postępowania Administracyjnego, zgodnie z którym *„Zamiast oryginału dokumentu strona może złożyć odpis dokumentu, jeżeli jego zgodność z oryginałem została poświadczona przez notariusza albo przez występującego w sprawie pełnomocnika strony będącego adwokatem, radcą prawnym, rzecznikiem patentowym lub doradcą podatkowym”* (art. 76a § 2 kpa). Zatem potwierdzanie „za zgodność z oryginałem” dokumentu urzędowego składanego przez Przewoźnika w formie kopii (kserokopii) przez pracowników Urzędu Marszałkowskiego nie jest prawidłowe.

Jak zauważył Naczelny Sąd Administracyjny (II OSK 2007/10 z 12.10.2011r.) *„(...) dokumenty są jednym ze środków dowodowych, przy czym w postępowaniu administracyjnym moc dowodową posiadają nie tylko oryginalne dokumenty, ale również ich uwierzytelnione odpisy. Uwierzytelnieniem jest umieszczenie na odpisie lub kserokopii dokumentu oświadczenia zaopatrzonego podpisem, zawierającego stwierdzenie jego zgodności z oryginałem (wyrok NSA z 9 sierpnia 2006 r. sygn. akt I OSK 1112/05). Niewątpliwie podmiotem uprawnionym do uwierzytelniania dokumentów urzędowych jest organ, który dokumenty te wytworzył. Natomiast podmiotem uprawnionym do potwierdzenia za zgodność z oryginałem odpisu, wyciągu lub kopii każdego okazanego dokumentu jest notariusz działający jako osoba zaufania publicznego (art. 2 § 1, art. 98 ustawy Prawo o notariacie) oraz od dnia 1 stycznia 2010 r. występujący w sprawie pełnomocnik strony będący adwokatem, radcą prawnym, rzecznikiem patentowym lub doradcą podatkowym (art. 76a k.p.a.). Nieuwierzytelniona kserokopia dokumentu urzędowego nie może korzystać z mocy dowodowej oryginału dokumentu (wyrok WSA w Warszawie z dnia 12 marca 2007 r. sygn. akt IV SA/Wa 84/07, wyrok WSA w Warszawie z dnia 21 marca 2005 r. sygn. akt I SA/Wa 203/04, uchwała SN z dnia 29 marca 1994 r. sygn. akt III CZP 37/94, Lex nr 4066; wyrok NSA z dnia 21 września 1999 r. sygn. akt III SA 7375/98, Lex nr 40052). Niewłaściwe byłoby jednak wnioskowanie, że kserokopia dokumentu urzędowego nie może być środkiem dowodowym w postępowaniu administracyjnym. Różnica w mocy dowodowej polega na tym, że kserokopia właściwie uwierzytelniona korzysta z mocy dokumentu oryginalnego, natomiast brak właściwego uwierzytelnienia powoduje, że taki dokument musi być oceniany w świetle całego materiału dowodowego (por. wyrok NSA z dnia 6 października 2010r. sygn. akt. II OSK 1508/09).*

W kontekście przywołanego orzeczenia NSA nie znajduje uzasadnienia potwierdzenie „za zgodność z oryginałem” dokumentów stanowiących załączniki do wniosków o zawarcie umowy przez pracowników Departamentu Infrastruktury Urzędu Marszałkowskiego. W sytuacji, jeśli dla załatwienia sprawy w trybie administracyjnym w zakresie zawierania umów o dopłaty wymaga się złożenia uwierzytelnionych kopii (odpisów) dokumentów korzystających z mocy dokumentu oryginalnego, powinny być one uwierzytelnione przez podmioty wskazane w art. 76a kpa. Jeśli natomiast kopie te nie są wymagane jako dokument urzędowy korzystający z mocy dokumentu oryginalnego, nie ma podstaw do wymagania ich

uwierzytelniania. Można zatem przyjąć, że w takiej sytuacji w świetle dokumentów składanych przez wnioskodawcę przedłożone kopie stanowią dowód istnienia oryginałów tych dokumentów.

Powyższe kwestie odnoszą się do dokumentów, o których mowa w art. 76 §1 kpa, natomiast w przypadku dokumentów niesporządzanych przez powołane do tego organy państwowe, a składanych przez wnioskodawców takich jak cenniki, taryfy, zasady stosowania ulg, które to dokumenty mają charakter prywatny, powinny być potwierdzane za zgodność z oryginałem przez podmioty, które je sporządziły (na co wskazują orzeczenia SN – por. III CZP 37/97 z 29 marca 1994r., II CSK 71/09 z 10.07.2009r., IV CKN 59/00 z 16.06.2000r.). W postępowaniu opartym na dokumencie prywatnym źródłem wiadomości jest zawarte w nim i podpisane oświadczenie (art. 245 kpc). Mimo, że kodeks postępowania administracyjnego nie zawiera osobnych przepisów o dokumentach prywatnych, jednakże teza, że dokument prywatny stanowi w postępowaniu administracyjnym, nie inaczej niż w postępowaniu cywilnym, jedynie „dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie” przyjęła się powszechnie w nauce prawa (por. Janowicz Zbigniew [w:] *Kodeks postępowania administracyjnego. Ustawa o Naczelnym Sądzie Administracyjnym. Komentarz*, Warszawa 1996, Wydawnictwa Prawnicze PWN).

4. W trakcie kontroli sprawdzono wszystkie umowy obowiązujące w latach 2012 - 2013. W jednym przypadku stwierdzono brak na umowie oraz aneksie nr 2 kontrasygnaty skarbnika, co jest niezgodne z art. 57 ust. 3 ustawy o samorządzie województwa *„czynność prawna, z której wynika zobowiązanie pieniężne, wymaga do jej skuteczności kontrasygnaty głównego księgowego budżetu województwa lub osoby przez niego upoważnionej”*.
5. Stwierdzono przypadek rozwiązania umowy z jednym z przewoźników ze względu na rażące naruszenie zapisów zawartej umowy. Umowa została rozwiązana z dniem 30 sierpnia 2013 r. (akta kontroli, s. 3183-3184). Jednocześnie kolejna umowa z tym samym przewoźnikiem została zawarta w dniu 29 listopada 2013 r. na wniosek złożony w dniu 11 października 2013 r. (akta kontroli, s. 3182). Jak wynika z wyjaśnień Dyrektora Departamentu Infrastruktury *„Umowa z przewoźnikiem ... została zawarta na podstawie ustaleń z Radcą Prawnym Urzędu Marszałkowskiego”* (akta kontroli, s. 3174, 3179).

Weryfikacja wniosków o przekazanie dopłaty

6. Zgodnie z § 6 pkt 2 lit. c umowy o dopłaty (dotyczy umów obowiązujących w 2012 roku) przewoźnik jest zobowiązany złożyć wniosek o przekazanie dopłaty *„w nieprzekraczalnym*

terminie do dnia 12 miesiąca kalendarzowego następującego po miesiącu, którego dotyczy rozliczenie”, co jest jednym z warunków przekazania dopłaty. W trakcie kontroli stwierdzono przypadki, iż przewoźnicy składali wnioski z przekroczeniem ww. terminu bez uzasadnienia, mimo to wnioski były rozpatrywane w danym miesiącu. Zgodnie z ww. przepisami umowy o dopłaty „nie złożenie wniosku w terminie bez uzasadnionych przyczyn będzie skutkowało tym, że pozostanie on bez rozpatrzenia”. W tej sprawie wyjaśnień udzielił Dyrektor Departamentu Infrastruktury: „Wnioski o wypłatę dopłat składane są na zasadach określonych w zawartej umowie określającej zakres i szczegółowe zasady przekazywania dopłat do ulgowych przejazdów autobusowych osób uprawnionych. W § 6 pkt 2 lit. c) określono termin do dnia 12 miesiąca kalendarzowego następującego po miesiącu, którego dotyczy rozliczenie. Należy zaznaczyć, że zgodnie z Kodeksem Postępowania Administracyjnego termin wskazany w umowie uważa się za zachowany, jeżeli przed jego upływem pismo zostało nadane w polskiej placówce pocztowej. Jeżeli koniec terminu przypada na dzień ustawowo wolny od pracy, za ostatni dzień terminu uważa się najbliższy następny dzień powszedni”. (akta kontroli, s. 3181). Zespół kontrolny nie stwierdził, aby na wnioskach, które wpłynęły do Urzędu Marszałkowskiego po terminie określonym w § 6 pkt 2 lit. c) dokonywano adnotacji wskazującej, że zostały nadane w placówce pocztowej w terminie określonym ww. paragrafie umowy. Jednocześnie należy zaznaczyć, że w zapisach umowy nie ma odniesienia do Kodeksu Postępowania Administracyjnego w zakresie zachowania terminów. Należy również rozważyć, czy proces rozpatrzenia wniosku o dopłatę ma charakter postępowania administracyjnego wg zasad określonych w kpa, gdzie należy stosować przepisy dotyczące terminów (art. 57 kpa), czy też biorąc pod uwagę cywilno - prawny charakter umowy o dopłaty należy zastosować przepisy regulujące stosunki cywilno - prawne (por. Kodeks Cywilny, art. 110-116). Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Departamentu Infrastruktury „W umowach cywilnoprawnych, co do zasady strony stosunków cywilnoprawnych mają swobodę ich kształtowania. Przepisy przewidują, że strony zawierające umowę mogą ułożyć stosunek prawny wg uznania, aby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego (...)” (akta kontroli, s. 3178). Zatem nie ma przeszkód aby strony dowolnie ukształtowały stosunek cywilnoprawny, w tym dotyczący terminów składania wniosków o dopłaty oraz możliwości składania ich za pośrednictwem placówek pocztowych z załozeniem, że terminy te zostaną określone w umowie wiążącej strony. Ponadto należy stwierdzić, że we wzorze umowy obowiązującej w roku 2013 Województwo wprowadziło zapis szczegółowy wskazujący na obowiązek dostarczenia wniosku o wypłatę w oznaczonym w umowie terminie (pocztą lub osobiście) - § 6 ust. 2 lit. c.

7. Stwierdzono, że na wnioskach składanych przez przewoźników o przekazanie dopłaty brak jest podpisów lub parafek pracowników dokonujących weryfikacji. Nie są stosowane

również listy sprawdzające. Nie ma zatem możliwości dokładnego określenia, kto dokonywał takiej weryfikacji i w jakim zakresie. Jedynym potwierdzeniem prowadzenia weryfikacji jest korespondencja kierowana do przewoźników z informacjami o konieczności korekty lub uzupełnienia wniosku. Na pytanie zespołu kontrolnego dotyczące formy potwierdzania weryfikacji (akta kontroli, s. 3175) Dyrektor Departamentu Infrastruktury wyjaśnił, że „(...) jeśli przewoźnik złoży prawidłowy i kompletny wniosek o wypłacenie dopłat do biletów ulgowych przygotowywana jest dyspozycja o wypłaceniu środków. W przypadku gdy złożony wniosek budzi wątpliwości co do rzetelnego i zgodnego ze stanem faktycznym rozliczania dopłat wypłata jest wstrzymywana, a przewoźnik jest wzywany do złożenia wyjaśnień i usunięcia ewentualnych nieprawidłowości” (akta kontroli, s. 3180).

8. Zespół kontrolny stwierdził, że weryfikacja wniosków o dopłaty nie obejmuje analizy pod względem odległości, na jaką sprzedano bilet, zgodności ceny biletu z cennikiem, zgodności ceny biletu w danej uldze z danymi zawartymi we wniosku o wypłatę dopłat. Dyrektor Departamentu Infrastruktury na pytanie zespołu kontrolnego (akta kontroli, s. 3175) wyjaśnił, że „Tut. Urząd nie ma wpływu na ceny biletów, gdyż ceny biletów ustala przewoźnik. Zgodnie z ustawą o transporcie drogowym do wniosku o wydanie zezwolenia na wykonywanie przewozów regularnych w krajowym transporcie drogowym załączany jest cennik. Należność za przejazd ma być pobierana zgodnie z cennikiem opłat, a pasażer otrzymuje potwierdzenie wniesienia opłaty w postaci biletu wydanego zgodnie z przepisami o kasach rejestrujących” (akta kontroli, s. 3180). Z cytowanych wyjaśnień nie wynika, aby analiza taka była prowadzona.
9. Zgodnie z § 4 pkt 1 umowy przewoźnik oświadcza, że rozliczane ulgi wynikają z wykonywania regularnej krajowej komunikacji autobusowej na liniach komunikacyjnych, na które posiada zezwolenia wymagane na podstawie ustawy o transporcie drogowym oraz właściwego stosowania przepisów w zakresie ulg. Na pytanie zespołu kontrolnego, w jaki sposób następuje weryfikacja, czy przewoźnicy przedstawiają do rozliczenia bilety w ramach wykonywanej regularnej komunikacji autobusowej (akta kontroli, s. 3175, pkt 12) uzyskano odpowiedź Dyrektora Departamentu Infrastruktury, iż „Przewoźnik składa wnioski na dopłaty do biletów ulgowych wraz z załącznikami (wzór załączników w załączeniu), na podstawie sprzedanych biletów ulgowych w ramach wykonywania regularnej krajowej komunikacji autobusowej (...)”. Z udzielonej odpowiedzi oraz analizy dostępnej dokumentacji nie wynika, aby prowadzono weryfikację spełniania przez przewoźnika warunku, co do którego oświadczenie stanowi § 4 pkt 1 umowy.
10. Nie jest również prowadzona weryfikacja, czy przewoźnicy przedstawiają rozliczenia z wykonywania przewozów na liniach, na które przewoźnik posiada ważne zezwolenie. Na pytanie zespołu kontrolnego w tym zakresie Dyrektor Departamentu Infrastruktury wyjaśnił, że „Zgodnie z ustawą o transporcie drogowym podjęcie wykonywania przewozów

regularnych wymaga zezwolenia w krajowym transporcie drogowym wydanego przez właściwy organ w zależności od zasięgu tych przewozów. Z chwilą podpisania umowy przewoźnik składa kopie zezwoleń na linie na których wykonuje regularne drogowe przewozy osób. Na liniach tych przewoźnik ma obowiązek stosować ulgi ustawowe i może ewentualnie ubiegać się o dopłaty do nich” (akta kontroli, s. 3180). Przedstawione wyjaśnienie nie wskazuje, aby w trakcie weryfikacji wniosków o dopłaty sprawdzano ważność poszczególnych zezwoleń. Przewoźnicy nie mają obowiązku wykazania, które z przedstawionych do rozliczenia biletów dotyczą konkretnych tras, na które mają ważne zezwolenia.

11. W trakcie kontroli stwierdzono niewielkie braki w dokumentacji dotyczącej weryfikacji wniosków o dopłaty (ustalenia szczegółowe pkt 1.1, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6).

Kontrole

12. Wykonywanie przez Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego kontroli u przewoźników otrzymujących dopłaty w zakresie prawidłowości realizowanych przewozów. Jak wynika z wyjaśnień z dnia 28 sierpnia 2014 r., znak: INF.IV.8071.195.1.2014 Dyrektora Departamentu Infrastruktury Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego kontrole planowe przewoźników, z którymi podpisane zostały umowy dotyczące wypłaty dopłat do biletów ulgowych nie są prowadzone:

„Urząd Marszałkowski nie posiada planu kontroli przewoźników, z którymi podpisane zostały umowy dotyczące wypłaty dopłat do biletów ulgowych. Nie nałożono bowiem na tut. Urząd obowiązku prowadzenia takowych kontroli. Ustawa z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego nakłada jedynie na samorządy województw obowiązek przekazywania przewoźnikom wykonującym krajowe autobusowe przewozy pasażerskie dopłaty do tych przewozów z tytułu stosowania obowiązujących ustawowych ulg w przewozach pasażerskich na podstawie zawartej umowy, która określa zasady przekazywania dopłat. W związku z tym, że samorząd województwa nie ma obowiązku przeprowadzania kontroli w powyższym zakresie, nie musi również tworzyć planu kontroli (...)” (akta kontroli s. 3206).

W związku z powyższym na lata 2012 i 2013 nie opracowano planów kontroli przewoźników i nie przeprowadzono żadnych kontroli planowych (akta kontroli s. 3206 - 3266).

13. Pracownicy ww. Departamentu w pierwszej połowie 2012 r. przeprowadzili 19 kontroli doraźnych (w trakcie wykonywania przewozów) u przewoźników pobierających dopłaty do biletów na podstawie rocznych pisemnych upoważnień. Kontrole były przeprowadzone przez 2 pracowników Departamentu Infrastruktury Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego – Pana Macieja Michaluka oraz Jerzego Ryraka (akta

kontroli s. 3206 - 3266). Z powyższych czynności kontrolnych sporządzono protokoły kontroli (w jednym egzemplarzu), obejmujące między innymi zagadnienia:

- określenie przedsiębiorcy i pojazdu, którym wykonywano kurs,
- wyposażenie kontrolowanego pojazdu zgodne z zawartą umową o wypłatę dopłat,
- wykonywanie kursu zgodnie z zezwoleniem i rozkładem jazdy,
- sprzedaż biletów z zachowaniem ustawowych ulg oraz wiedzę kierowcy dotyczącą stosowania ulg (akta kontroli s. 3206 - 3266).

Zestawienie tabelaryczne przeprowadzonych kontroli – tabela nr 3.

Przyczynami podjęcia działań kontrolnych były pisemne informacje wpływające do urzędu, dotyczące niestosowania ulg ustawowych lub stosowania ulg w niewłaściwej wysokości. Analiza protokołów z kontroli doraźnych wskazuje na niewielkie uchybienia, dotyczące głównie braku w kontrolowanym pojeździe wykazu ustawowych ulg, obowiązujących cenników biletów jednorazowych i miesięcznych. W dokumentacji brak jest informacji wskazujących, że kontrolowani przewoźnicy zostali zobowiązani do usunięcia uchybień, brak jest dokumentów potwierdzających wydanie zaleceń pokontrolnych. Brak również informacji, czy uchybienia zostały przez przewoźników usunięte.

14. Artykuł 11 ust. 2 umowy (obowiązującej w 2012 roku) wskazuje na możliwość prowadzenia kontroli w siedzibie firmy, w miejscach, gdzie prowadzona jest sprzedaż biletów oraz we wszystkich pojazdach będących w użytkowaniu przewoźnika. Wszystkie kontrole doraźne prowadzone były w pojazdach przewoźników. W trakcie kontroli w pojazdach, zgodnie z § 11 ust. 2 przewoźnika reprezentuje kierowca. Na wszystkich protokołach widnieją podpisy osób reprezentujących przewoźników. Jednocześnie należy stwierdzić, że Województwo nie realizowało zapisów § 11 ust. 5 umowy, zgodnie z którym „w terminie 14 dni od zakończenia kontroli o jej wynikach Województwo poinformuje Przewoźnika, a w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości przekaze wnioski i zalecenia zmierzające do ich usunięcia”. Brak dokumentów potwierdzających, że informacje o wynikach kontroli były wysyłane/przekazane do Przewoźników.

15. Zasady kontroli przewoźników określa § 11 umowy. Zakres uprawnień Województwa definiuje pkt 1 § 11 umowy (dotyczy umów obowiązujących w 2012 roku). Obejmuje on uprawnienia w zakresie:

- a) *prawidłowości wyliczania kwot dopłat*
- b) *ewidencji sprzedaży biletów ulgowych oraz normalnych*
- c) *stosowania przepisów dotyczących ulg ustawowych*
- d) *prawidłowości sprzedaży biletów ulgowych na podstawie odpowiednich, aktualnych dokumentów uprawniających do ulgowych przejazdów*
- e) *sposobu rozliczania ulg ustawowych w przypadku równoczesnego stosowania przez Przewoźnika ulg handlowych, komercyjnych, promocji, itd.*

- f) zgodności wykonywanego transportu drogowego z posiadanymi zezwoleniami, rozkładami jazdy i obowiązującym cennikiem
- g) realizowanych umów cywilno - prawnych na przewóz osób zawieranych przez Przewoźnika z innymi podmiotami w przypadku określonym w § 13 ust. 9 niniejszej umowy.

Analiza dostępnej dokumentacji z kontroli wskazuje, że kontrole doraźne prowadzone w 2012 roku przez Województwo dotyczyły punktów c, d, f. Pozostałe uprawnienia Województwa (punkty a, b, e, g) nie były wykorzystywane w trakcie kontroli.

16. Umowa w § 11 wskazuje na uprawnienia kontrolne Województwa, nie precyzuje jednak kwestii informowania przewoźnika o planowanej kontroli. Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Departamentu kontrole doraźne w 2012 roku prowadzone były bez poinformowania przewoźnika o planowanej kontroli. „Pracownicy w latach 2012 - 2013 posiadali jedynie upoważnienie do przeprowadzania kontroli (kopia w załączeniu). Nie było wystosowanych żadnych zawiadomień o zamiarze wszczęcia kontroli”. Wobec braku innych uregulowań kwestię informowania przedsiębiorcy o kontroli reguluje ustawa o swobodzie działalności gospodarczej z dnia 2 lipca 2004 r. (tj. Dz. U. 2013, poz. 672 ze zm.). W § 79 ust. 1 tej ustawy wskazuje się na obowiązek zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli. Natomiast ust. 2 § 79 definiuje okoliczności, w których zawiadomienia nie stosuje się.
17. W dokumentach dotyczących kontroli nie ma dokumentów potwierdzających wyłączenie pracowników z udziału w kontroli, nie ma również oświadczeń pracowników wskazujących na brak podstaw do wyłączenia. Należy zaznaczyć, że do pracowników organu kontroli stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – *Kodeks postępowania administracyjnego* (Dz. U. z 2013 r. poz. 267 ze zm.) dotyczące wyłączenia pracownika, chyba że przepisy odrębnych ustaw stanowią inaczej.
18. Zgodnie z wyjaśnieniem Dyrektora Departamentu Infrastruktury Samorząd Województwa nie występował do Wojewódzkiego Inspektora Transportu Drogowego o udostępnienie wyników kontroli przewoźników, z którymi podpisał umowy w sprawie przekazywania dopłat (akta kontroli s. 3207).
19. W drugiej połowie 2012 r. oraz w roku 2013 Urząd Marszałkowski nie przeprowadzał kontroli doraźnych ani planowych w zakresie rozliczania dopłat do biletów ulgowych.

Pozostałe ustalenia

20. W trakcie kontroli sprawdzono realizację obowiązku sporządzania sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej (w terminie 7 dni od dnia udzielenia pomocy), co wynika z § 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 2008 r. w sprawie sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej, informacji o nieudzieleniu takiej pomocy oraz sprawozdań o zaległościach przedsiębiorców we wpłatach świadczeń należnych na rzecz sektora finansów publicznych (tj. Dz. U. 2014, poz. 1065). Jak wynika z wyjaśnień Pana Wojciecha Siporskiego z dnia 12 września 2014 r. „*Departament Infrastruktury Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego w Kielcach nie sporządza sprawozdania o udzielonej pomocy publicznej za pomocą aplikacji SHRIMP*” (akta kontroli s. 3269-3287).
21. Czynności związane z rozliczaniem dopłat do biletów ulgowych nie były przedmiotem kontroli wewnętrznej Urzędu Marszałkowskiego (akta kontroli s. 3173).

Ustalenia szczegółowe w podziale na lata 2012 – 2013

1. Rok 2012

W 2012 roku Samorząd Województwa Świętokrzyskiego podpisał z przewoźnikami wykonującymi krajowe przewozy autobusowe 101 umów określających zakres oraz szczegółowe zasady przekazywania dopłat do ulgowych przejazdów autobusowych osób uprawnionych. Sprawdzono daty wpływu do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego wniosków o zawarcie ww. umów, daty podpisania tych umów oraz zawarte aneksy.

Większość z wniosków o zawarcie umów wpłynęła w listopadzie i grudniu 2009 r. a umowy podpisano w lutym i marcu 2010 r. z okresem obowiązywania od dnia 1 stycznia 2010 r. do dnia 31 grudnia 2010 r. Umowy zostały aneksowane (bez składania wniosku o przedłużenie umowy) na rok 2011 (aneks - styczeń 2011 r.) oraz na rok 2012 (aneks nr 2). W celu dostosowania zapisów umów do zmienionych przepisów prawa wszystkie obowiązujące umowy zostały aneksowane (aneks nr 3 - kwiecień 2012 r.).

Uwzględniając założoną metodologię doboru próby do kontroli szczegółowej analizie poddano dokumentację następujących przewoźników, otrzymujących dopłaty w 2012 r.:

- 1.1. *Przewoźnik 1*
- 1.2. *Przewoźnik 2*
- 1.3. *Przewoźnik 3*
- 1.4. *Przewoźnik 4*

1.5

1.6

1.7 J

1.8 *

1.9 P.

Weryfikacja dokumentacji wymienionych przewoźników obejmowała głównie procesy:

- analizę kompletności i prawidłowości wniosku o zawarcie umowy (tabela nr 1 w załączeniu),
- podpisanie umowy określającej zakres oraz szczegółowe zasady przekazywania dopłat do ulgowych przejazdów autobusowych osób uprawnionych,
- analizę kompletności i prawidłowości comiesięcznych wniosków o wypłatę dopłat do biletów ulgowych,
- kontroli przewoźnika w zakresie przekazywania dopłat do biletów ulgowych.

Ad. 1.1

(akta kontroli s. 37 - 125)

Przewoźnik złożył wniosek o zawarcie umowy w dniu 22 grudnia 2009 r. Umowa z Przewoźnikiem została zawarta dnia 11 marca 2010 r. z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2010 r. do dnia 31 grudnia 2010 r. Następnie była ona aneksowana na okres do dnia 31 grudnia 2011 r. aneksem z dnia 9 lutego 2011 r. oraz aneksem nr 2 z dnia 30 stycznia 2012 r. na okres do dnia 31 grudnia 2012 r.

W 2012 r. Przewoźnik złożył wnioski o wypłatę dopłat do biletów ulgowych na łączną kwotę: 1 334 591,80 zł.

Wnioski o wypłatę dopłat:

- na 12 wniosków o dopłatę do biletów ulgowych tylko 2 zostały złożone w terminie, pozostałe wnioski wpłynęły do siedziby Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego od 1 do 5 dni po terminie wynikającym z zapisów § 6 ust. 2 lit. c umowy (tj. do dnia 12 miesiąca kalendarzowego następującego po miesiącu, którego dotyczy rozliczenie), mimo tego były rozpatrywane w danym miesiącu,
- pismem z dnia 27 lutego 2012 r. (data wysłania 28 lutego 2012 r.), znak: INF.IV.8071.57.2012 Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego poinformował Przewoźnika o wstrzymaniu dopłat za miesiąc styczeń 2012 r. w związku z wątpliwościami, co do sprzedanych przez Przewoźnika biletów ulgowych. Pismem z dnia 12 marca 2012 r. (data wpływu 15 marca 2012 r.) Przewoźnik złożył stosowne wyjaśnienia. Wstrzymaną dopłatę za miesiąc styczeń 2012 r. wypłacono w miesiącu marcu 2012 r.
- z wyjaśnień złożonych przez Dyrektora Departamentu Infrastruktury wynika, że pismem z dnia 29 maja 2012 r., znak: INF.IV.8071.127.2012 Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego wezwał Przewoźnika do złożenia wyjaśnień dotyczących przedłożonych rozkładów jazdy. Pomimo braku złożenia stosownych wyjaśnień wypłaty za miesiące maj

i czerwiec 2012 r. zostały wypłacone w terminie, dopiero dopłata za miesiąc lipiec została wstrzymana - pismo z dnia 22 sierpnia 2012 r. (data wysłania 24 sierpnia 2012 r.), znak: INF.IV.8071.207.2012. W przekazanej dokumentacji brak jest jakichkolwiek informacji o odpowiedzi na ww. pismo, pomimo tego wstrzymane dopłaty za miesiąc lipiec 2012 r. wypłacono w miesiącu grudniu 2012 r. (akta kontroli s. 94 - 99).

Jak wynika z wyjaśnień Pana Wojciecha Siporskiego Dyrektora Departamentu Infrastruktury z dnia 12 września 2014 r. „*pismem z dnia 29.05.2012 r. Przewoźnik został wezwany do osobistego zgłoszenia się w Departamencie Infrastruktury celem wyjaśnienia wątpliwości dotyczących przedłożonych rozkładów jazdy. W związku z nie zastosowaniem się do powyższego w dniu 22.08.2012 r. wstrzymano dopłatę za miesiąc lipiec. W związku z tym, że Przewoźnik był wezwany do stawiennictwa osobistego nie złożył pisemnej odpowiedzi na w/w. pismo*”. Do powyższych wyjaśnień nie załączono dokumentu/ notatki służbowej potwierdzającej stawiennictwo Przewoźnika i złożenie wyjaśnień, brak również w dokumentacji pisma z dnia 29 maja 2012 r. Nie można zatem stwierdzić, czy istniały faktyczne przesłanki wskazujące na konieczność wstrzymania Przewoźnikowi wypłaty za miesiąc lipiec 2012 r. (akta kontroli s. 3269 - 3287),

- pismem z dnia 30 listopada 2012 r., znak: INF.IV.8071.294.2012 Urząd Marszałkowski poinformował Przewoźnika o wstrzymaniu dopłat za miesiąc październik 2012 r. w związku z wątpliwościami, co do sprzedaży biletu ulgowego dla żołnierza żandarmerii wojskowej. Przewoźnik w dniu 14 grudnia 2012 r. złożył stosowne wyjaśnienia wraz z korektą wniosku o wypłatę dopłat. Przy korekcie brakowało poprawionego zestawienia dopłat z Programu PP_Bilety. Wstrzymana dopłata została wypłacona w miesiącu grudniu 2012 r. (akta kontroli s. 110 - 120).

Ad. 1.2

(akta kontroli s. 126 - 353)

Przewoźnik złożył wniosek o zawarcie umowy w dniu 21 grudnia 2009 r., natomiast umowa o wypłatę dopłat do biletów ulgowych została zawarta w dniu 18 lutego 2010 r. z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2010 r. do dnia 31 grudnia 2010 r. Do wniosku nie dołączono zasad zmiany stawek taryfowych. Umowa następnie była aneksowana na okres do dnia 31 grudnia 2011 r. aneksem z dnia 25 stycznia 2011 r. oraz aneksem nr 2 z dnia 24 stycznia 2012 r. na okres do dnia 31 grudnia 2012 r.

W 2012 r. Przewoźnik złożył wnioski o wypłatę dopłat do biletów ulgowych na łączną kwotę: 748 359,95 zł (wniosek częściowy za miesiąc grudzień 2011 r. na kwotę: 47 407,75 zł został złożony i wypłacony w grudniu 2011 r.).

Wszystkie wnioski o wypłatę dopłat w 2012 r. złożono w terminie, oprócz wniosku za miesiąc październik, który wpłynął do siedziby Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego dnia 13 listopada 2012 r., tj. 1 dzień po terminie wynikającym z zapisów § 6 ust. 2 lit. c umowy. Pomimo tego ww. wniosek został rozpatrzony w danym miesiącu.

Ad. 1.3

(akta kontroli s. 354 - 423)

Przewoźnik złożył wniosek o zawarcie umowy w dniu 22 lutego 2010 r. Umowa z Przewoźnikiem została zawarta w dniu 6 kwietnia 2010 r. z mocą obowiązującą od dnia 1 kwietnia 2010 r. do dnia 31 grudnia 2010 r. Następnie była ona aneksowana na okres do dnia 31 grudnia 2011 r. aneksem z dnia 27 stycznia 2011 r. oraz aneksem nr 2 z dnia 31 stycznia 2012 r. na okres do dnia 31 grudnia 2012 r.

W 2012 r. Przewoźnik złożył wnioski o wypłatę dopłat do biletów ulgowych na łączną kwotę: 279 405,20 zł.

Wnioski o wypłatę dopłat:

- wszystkie wnioski złożono w terminie,
- przy każdym wniosku o wypłatę dopłat brakowało „zbiorczego zestawienia dopłat” - niezgodne z § 6 ust.2 lit. c umowy o wypłatę dopłat do biletów ulgowych,
- w przypadku wniosku za miesiąc lipiec 2012 r. Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego pismem z dnia 21 sierpnia 2012 r., znak: INF.IV.8071.194.2012 wstrzymał Przewoźnikowi wypłatę dotacji do czasu uzupełnienia złożonego wniosku o stosowne podpisy. Przewoźnik w dniu 6 września 2012 r. uzupełnił brakującą dokumentację, wniosek został rozpatrzony i dopłata wypłacona w miesiącu wrześniu 2012 r.

Ad. 1.4

(akta kontroli s. 424 - 480)

Przewoźnik złożył wniosek o zawarcie umowy w dniu 18 grudnia 2009 r. Do wniosku nie dołączono zasad zmiany stawek taryfowych. Umowa z Przewoźnikiem została zawarta w dniu 23 lutego 2010 r. z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2010 r. do dnia 31 grudnia 2010 r. Następnie była ona aneksowana na okres do dnia 31 grudnia 2011 r. aneksem z dnia 18 stycznia 2011 r. oraz aneksem nr 2 z dnia 27 stycznia 2012 r. na okres do dnia 31 grudnia 2012 r.

W 2012 r. Przewoźnik złożył wnioski o wypłatę dopłat do biletów ulgowych na łączną kwotę: 172 804,78 zł.

Wnioski o wypłatę dopłat:

- wszystkie wnioski złożono w terminie,
- przy każdym wniosku o wypłatę dopłat brakowało „zbiorczego zestawienia dopłat do biletów ulgowych” - niezgodne z § 6 ust. 2 lit. c umowy, pomimo tego dotacja była wypłacana w danym miesiącu,
- na wszystkich zestawieniach dopłat z programu PP_Bilety zostały wykreślone bilety ulgowe jednorazowe, które nie były uwzględniane we wnioskach o wypłatę dopłat, a jednocześnie uwzględniano je w „informacjach o przychodach ze sprzedaży jednorazowych i miesięcznych biletów normalnych oraz ulgowych w regularnych przewozach osób w transporcie

zbiorowym”. Przekazana dokumentacja nie zawiera wyjaśnień dotyczących powyższych rozbieżności a Przewoźnik regularnie otrzymywał dopłaty (akta kontroli s. 435 - 480).

Jak wynika z wyjaśnień Pana Wojciecha Siporskiego Dyrektora Departamentu Infrastruktury z dnia 12 września 2014 r. „Przewoźnik w składanych wnioskach o wypłatę dopłat nie uwzględnił kwot wynikających ze sprzedaży biletów jednorazowych ulgowych. Niemniej jednak z przedłożonych wydruków wynika, że takie bilety zostały sprzedane, zatem informacja o przychodach ze sprzedaży biletów zawiera również bilety, które faktycznie sprzedano, a nie tylko te które ujęto we wniosku o dopłatę. Należy zaznaczyć, że informacje ze sprzedaży biletów nie muszą pokrywać się z danymi dotyczącymi rozliczenia biletów ulgowych. Przewoźnik może bowiem pominąć lub nie ująć w rozliczeniach części biletów, może nie ubiegać się o całość dopłat, bądź anulować bilety lub sprzedać bilety ulgowe do których nie przysługuje dopłata i tym samym nie zostają one uwzględnione we wniosku o wypłatę dopłat. Takie rozbieżności nie mogą stanowić podstawy do nie przekazania przewoźnikowi dopłat” (akta kontroli s. 3269 - 3287).

Ad. 1.5

(akta kontroli s. 481-557)

Przewoźnik złożył wniosek o zawarcie umowy w dniu 11 lutego 2010 r. Do wniosku nie dołączono zasad zmiany stawek taryfowych.

Umowa z Przewoźnikiem została zawarta w dniu 18 lutego 2010 r. z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2010 r. do dnia 31 grudnia 2010 r. Następnie była ona aneksowana na okres do dnia 31 grudnia 2011 r. aneksem z dnia 8 lutego 2011 r. oraz aneksem nr 2 z dnia 11 stycznia 2012 r. na okres do dnia 31 grudnia 2012 r.

W 2012 r. Przewoźnik złożył wnioski o wypłatę dopłat do biletów ulgowych na łączną kwotę: 153 940,23 zł.

Wnioski o wypłatę dopłat:

- wszystkie wnioski zostały złożone w terminie,
- w przypadku wniosku o dopłatę za miesiąc wrzesień 2012 r. Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego wystąpił do Przewoźnika pismem z dnia 25 października 2012 r., znak: INF.IV.8071.255.2012 z informacją o wstrzymaniu dopłat za ww. okres do momentu wyjaśnienia zaistniałych nieprawidłowości. W dniu 7 listopada 2012 r. Przewoźnik dostarczył do ww. Urzędu stosowne wyjaśnienie wraz z poprawionym wnioskiem o wypłatę dopłat do biletów ulgowych, „informacją o przychodach ze sprzedaży jednorazowych i miesięcznych biletów normalnych oraz ulgowych w regularnych przewozach osób w transporcie zbiorowym” oraz zestawieniem dopłat z Programu PP_Bilety. Nie załączono poprawionego „zbiorczego zestawienia dopłat do biletów ulgowych”. Dopłata za miesiąc wrzesień 2012 r. została wypłacona Przewoźnikowi wraz z dopłatą za miesiąc październik 2012 r. (akta kontroli s. 539 - 549).

- do wniosków o dopłatę za miesiące październik i listopad 2012 r. nie dołączono „zbiorczego zestawienia dopłat do biletów ulgowych” – niezgodne z § 6 ust.2 lit.c umowy (akta kontroli s. 550 - 557).

Ad. 1.6

(akta kontroli s. 558 - 631)

Przewoźnik złożył wniosek o zawarcie umowy w dniu 16 grudnia 2009 r. Umowa z Przewoźnikiem została zawarta dnia 17 lutego 2010 r. z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2010 r. do dnia 31 grudnia 2010 r. Następnie była ona aneksowana na okres do dnia 31 grudnia 2011 r. aneksem z dnia 21 stycznia 2011 r. oraz aneksem nr 2 z dnia 30 stycznia 2012 r. na okres do dnia 31 grudnia 2012 r.

W 2012 r. Przewoźnik złożył wnioski o wypłatę dopłat do biletów ulgowych na łączną kwotę: 120 855,45 zł.

Wnioski o wypłatę dopłat:

- wszystkie wnioski zostały złożone w terminie,
- przy każdym wniosku o wypłatę dopłat brakowało „zbiorczego zestawienia dopłat do biletów ulgowych” - niezgodne z § 6 ust.2 lit. c umowy, pomimo tego dotacja była wypłacana w danym miesiącu,
- wniosek o wypłatę dopłat do biletów ulgowych za miesiąc luty 2012 r. został złożony w terminie, a mimo to dopłatę przekazano dopiero w miesiącu kwietniu 2012 r. wraz z dopłatą za miesiąc marzec 2012 r.

Jak wynika z wyjaśnień Dyrektora Departamentu Infrastruktury Pana Wojciecha Siporskiego z dnia 12 września 2014 r. „w wyniku otrzymanej od Inspekcji Transportu Drogowego informacji o nieprawidłowościach Przewoźnik miał wstrzymaną wypłatę dopłat na zasadach wskazanych w zawartej umowie. Po złożeniu szczegółowych wyjaśnień dopłata została wypłacona w następnym okresie rozliczeniowym” (akta kontroli s. 3269 - 3287).

Ad. 1.7

(akta kontroli s. 632 - 716)

Przewoźnik złożył wniosek o zawarcie umowy w dniu 18 grudnia 2009 r. Umowa z Przewoźnikiem została zawarta w dniu 22 lutego 2010 r. z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2010 r. do dnia 31 grudnia 2010 r. Następnie była ona aneksowana na okres do dnia 31 grudnia 2011 r. aneksem z dnia 9 lutego 2011 r. oraz aneksem nr 2 z dnia 10 lutego 2012 r. na okres do dnia 31 grudnia 2012 r.

W 2012 r. Przewoźnik złożył wnioski o wypłatę dopłat do biletów ulgowych na łączną kwotę: 80 201,49 zł. (wniosek za 13 dni grudnia 2011 r. został złożony w miesiącu grudniu 2011 r.).

Wnioski o wypłatę dopłat do biletów ulgowych złożono w terminie. W przekazanej dokumentacji brak wniosków za miesiące czerwiec i lipiec 2012 r.

Ad. 1.8

(akta kontroli s. 717 - 890)

Przewoźnik złożył wniosek o zawarcie umowy w dniu 11 grudnia 2009 r. Do wniosku nie dołączono zasad zmiany stawek taryfowych. Umowa z Przewoźnikiem została zawarta w dniu 4 marca 2010 r. z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2010 r. do dnia 31 grudnia 2010 r. Następnie była ona aneksowana na okres do dnia 31 grudnia 2011 r. aneksem z dnia 28 lutego 2011 r. oraz aneksem nr 2 z dnia 8 lutego 2012 r. na okres do dnia 31 grudnia 2012 r.

W 2012 r. Przewoźnik złożył wnioski o wypłatę dopłat do biletów ulgowych na łączną kwotę: 77 868,84 zł (wypłata za miesiąc grudzień 2011 r. nastąpiła w tym samym miesiącu).

Wnioski o wypłatę dopłat:

- przekazane przez Przewoźnika wnioski zostały złożone w terminie,
- w przekazanej dokumentacji brak wniosków za miesiące czerwiec i lipiec 2012 r.,
- pismem z dnia 21 czerwca 2012 r. (data wysłania 22 czerwca 2012 r.), znak: INF.IV.8071.139.2012 Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego poinformował Przewoźnika o wstrzymaniu dopłat za miesiąc maj 2012 r. w związku z nieprawidłowo sporządzonym wnioskiem o wypłatę dopłat do biletów ulgowych.

Przewoźnik złożył korektę ww. wniosku w dniu 28 czerwca 2012 r. Wstrzymaną dopłatę za miesiąc maj 2012 r. wypłacono w miesiącu lipcu 2012 r.

Ad. 1.9

(akta kontroli s. 891 - 952)

Przewoźnik złożył wniosek o zawarcie umowy w dniu 10 czerwca 2010 r. Umowa z Przewoźnikiem została zawarta w dniu 8 września 2010 r. z mocą obowiązującą od dnia 1 września 2010 r. do dnia 31 grudnia 2010 r.

Następnie była ona aneksowana na okres do dnia 31 grudnia 2011 r. aneksem z dnia 14 stycznia 2011 r. oraz aneksem nr 2 z dnia 6 lutego 2012 r. na okres do dnia 31 grudnia 2012 r. – na umowie widnieją podpisy Marszałka oraz Wicemarszałka Województwa Świętokrzyskiego, a na aneksie nr 2 Marszałka i Członka Zarządu – zarówno na umowie jak i na aneksie nr 2 brak jest kontrasygnaty Skarbnika Województwa (akta kontroli s. 891 - 897, 902 - 903).

W 2012 r. Przewoźnik złożył wnioski o wypłatę dopłat do biletów ulgowych na łączną kwotę: 68 657,09 zł (wypłata za miesiąc grudzień 2011 r. częściowa w kwocie: 1984,47 zł).

Wnioski o wypłatę dopłat:

- wszystkie wnioski złożono w terminie,

- przy każdym wniosku o wypłatę dopłat do biletów ulgowych brakowało „zbiorczego zestawienia dopłat do biletów ulgowych” - niezgodne z § 6 ust. 2 lit. c umowy, pomimo tego dotacja była wypłacana w danym miesiącu (akta kontroli s. 904 - 952).

2. Rok 2013

W 2013 r. Samorząd Województwa Świętokrzyskiego podpisał z przewoźnikami wykonującymi krajowe przewozy autobusowe 113 umów określających zakres oraz szczegółowe zasady przekazywania dopłat do ulgowych przejazdów autobusowych osób uprawnionych.

W związku z licznymi zmianami w treści umowy w stosunku do roku 2010, wprowadzono nowy wzór umów na 2013 r. Weryfikacji poddano daty wpływu do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego wniosków o zawarcie ww. umów, daty podpisania tych umów. Większość z wniosków o zawarcie umów wpłynęła w grudniu 2012 r. a umowy podpisano w styczniu i lutym 2013 r. z okresem obowiązywania od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia 31 grudnia 2013 r.

Uwzględniając założoną metodologię doboru próby do kontroli szczegółowej analizie poddano dokumentację następujących przewoźników, otrzymujących dopłaty w 2013 r.:

- 2.1
- 2.2
- 2.3
- 2.4
- 2.5
- 2.6
- 2.7
- 2.8
- 2.9

Weryfikacja dokumentacji wymienionych Przewoźników obejmowała głównie procesy:

- analizę kompletności i prawidłowości wniosku o zawarcie umowy (tabela nr 2 w załączeniu),
- podpisanie umowy określającej zakres oraz szczegółowe zasady przekazywania dopłat do ulgowych przejazdów autobusowych osób uprawnionych,
- analizę kompletności i prawidłowości comiesięcznych wniosków o wypłatę dopłat do biletów ulgowych,
- kontroli Przewoźnika w zakresie przekazywania dopłat do biletów ulgowych.

Ad. 2.1

(akta kontroli s. 1013 - 1537)

Wniosek o zawarcie umowy został złożony przez Przewoźnika w dniu 14 grudnia 2012 r. wraz z załącznikami, w tym z oświadczeniem, że rozlicza dopłaty dla przewozów pasażerskich realizowanych na podstawie art. 5a ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. *o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego*. Dokumenty zostały potwierdzone za zgodność z oryginałem przez Przewoźnika (Dyrektora ds. Przewozów Panią . Ww. wniosek nie zawierał zasad zmiany stawek taryfowych oraz zasad stosowanych ulg, natomiast zawarte były cenniki biletów, z podziałem na poszczególne ulgi.

Umowa z Przewoźnikiem została zawarta w dniu 31 stycznia 2013 r. z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia 31 grudnia 2013 r.

Wśród zezwoleń załączonych do wniosku o zawarcie umowy:

- 3 straciły ważność w grudniu 2012 r. (w tym 2 jeszcze przed terminem złożenia wniosku) (akta kontroli s. 1357 - 1362),
- 44 straciły ważność w trakcie trwania 2013 r.,
- 43 straciły ważność w trakcie trwania 2014 r.

Jednocześnie w przekazanej dokumentacji omawianego Przewoźnika brak jest jakichkolwiek aktualizacji w powyższym zakresie.

Jak wynika z wyjaśnień Pana Wojciecha Siporskiego Dyrektora Departamentu Infrastruktury z dnia 25 sierpnia 2014 r. zarówno ustawa *o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego* jak i zawarte z przewoźnikami umowy określają zasady przekazywania dopłat. „*W przypadku gdy przewoźnik nie posiada aktualnego zezwolenia nie tylko nie może rozliczać dopłat do biletów ulgowych, ale nie może sprzedawać jakichkolwiek biletów, gdyż nie ma uprawnień do wykonywania przewozów*”.

Z przekazanej dokumentacji oraz wyjaśnień udzielonych przez Pana Wojciecha Siporskiego wynika, iż weryfikacja aktualności zezwoleń posiadanych przez przewoźników nie była prowadzona (akta kontroli s. 3178 - 3204).

Na podstawie zawartej umowy Przewoźnik występował w 2013 r. z comiesięcznymi wnioskami o wypłatę dopłat do biletów ulgowych na łączną kwotę: 1 729 798,02 zł.

Wnioski o wypłatę dopłat:

- wszystkie wnioski zostały złożone w terminie,
- w informacjach o przychodach do liczby sprzedanych biletów ulgowych nie doliczono tych biletów ulgowych, które zostały sprzedane przez „obce” jednostki jak i inne,
- przy wniosku za miesiąc luty 2013 r. brak jest zestawienia dopłat do biletów ulgowych dla (akta kontroli s. 1122 - 1131),

- przy wniosku za marzec 2013 r. w przekazanej dokumentacji brakuje drugiej strony zestawienia dopłat do biletów ulgowych dla ... v oraz ... (akta kontroli s. 1113 - 1121),
- przy wnioskach za miesiące sierpień i wrzesień istnieje nieznaczna rozbieżność między liczbą biletów ulgowych, jednorazowych wykazanych w informacji o przychodach a liczbą tych biletów wykazanych w zestawieniu dopłat do biletów ulgowych dla ... (akta kontroli s. 1048 - 1069),
- przy wniosku za miesiąc październik 2013 r. brak jest zestawienia dopłat do biletów ulgowych dla ... v (akta kontroli s. 1036 - 1047).

Ad. 2.2

(akta kontroli s. 1538 - 2066)

Wniosek o zawarcie umowy został złożony przez Przewoźnika w dniu 9 października 2012 r. wraz z załącznikami. Dokumenty zostały potwierdzone za zgodność z oryginałem przez Przewoźnika tj. Pana

Nie złożono zasad zmiany stawek taryfowych. Z oświadczenia złożonego przez Przewoźnika nie wynika, czy rozlicza dopłaty dla przewozów pasażerskich realizowanych na podstawie art. 5a ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego, czy też nie. Ponadto oświadczenie nie zostało opatrzone żadną datą ani pieczęcią wpływu do urzędu. Nie figuruje również jako załącznik do żadnego z pism składanych przez Przewoźnika (akta kontroli s. 2006).

W przekazanej dokumentacji brak pisma Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego z dnia 8 listopada 2012 r. znak: INF.IV.8071.268.2012, na które powołuje się Przewoźnik w swoim piśmie z dnia 21 listopada 2012 r., w którym uzupełnia wniosek o zawarcie umowy o:

- cenniki biletów jednorazowych i miesięcznych z uwzględnieniem podziału na poszczególne ulgi ustawowe,
- wykaz kas rejestrujących wraz z fakturami zakupu oraz zaświadczeniami z Urzędu Skarbowego,
- zaktualizowane rozkłady jazdy.

Umowa z Przewoźnikiem została zawarta w dniu 31 stycznia 2013 r. z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia 31 grudnia 2013 r.

Przewoźnik złożył zaktualizowane rozkłady jazdy oraz 2 nowe zezwolenia o numerach 16/2012 oraz 17/2012 wydane dnia 28 listopada 2012 r. wraz z cennikami biletów dopiero w dniu 14 lutego 2013 r., pomimo iż umowa o wypłatę dopłat obowiązywała od dnia 1 stycznia 2013 r.

W dniu 10 czerwca 2013 r. Przewoźnik złożył aktualizacje rozkładów jazdy oraz cenników z dnia 15 maja 2013 r. - powyższe złożono po terminie wyznaczonym w § 5 ust. 10 umowy (akta kontroli s. 1702 - 1730).

W dniu 11 września 2013 r. Przewoźnik dostarczył zaktualizowane cenniki biletów jednorazowych.

Na podstawie zawartej umowy Przewoźnik wystąpił w 2013 r. z wnioskami o wypłatę dopłat do biletów ulgowych na łączną kwotę: 533 334,76 zł.

Wszystkie wnioski o wypłatę dopłat do biletów ulgowych (11 szt.) oprócz wniosku za miesiąc sierpień 2013 r. zostały złożone w terminie; wniosek za miesiąc sierpień 2013 r. nie został opatrzony pieczęcią z datą wpływu – brak możliwości weryfikacji rzeczywistej daty wpływu.

2.3

(akta kontroli s. 2067 - 2227)

Wniosek o zawarcie umowy został złożony przez Przewoźnika w dniu 14 grudnia 2012 r. wraz z wymaganymi załącznikami, w tym z oświadczeniem, że nie rozlicza dopłat dla przewozów pasażerskich realizowanych na podstawie art. 5a ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. *o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego*. Dokumenty zostały potwierdzone za zgodność z oryginałem przez pracownika Departamentu Infrastruktury Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego – T. Łosaka.

Umowa z Przewoźnikiem została zawarta w dniu 31 stycznia 2013 r. z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia 31 grudnia 2013 r.

W dniu 11 marca 2013 r. Przewoźnik dostarczył zezwolenie z dnia 25 lutego 2013 r. na nową linię wraz z cennikami, taryfikatorem oraz rozkładem jazdy.

Pismami z dnia: 9 kwietnia 2013 r., 11 października 2013 r., 29 października 2013 r. Przewoźnik dostarczył aktualizację wykazu pojazdów.

W dniu 12 grudnia 2013 r. Przewoźnik dostarczył zmianę zezwolenia z dnia 29 listopada 2013 r. wraz z cennikami, taryfikatorem oraz rozkładem jazdy.

Na podstawie zawartej umowy Przewoźnik wystąpił w 2013 r. z wnioskami o wypłatę dopłat do biletów ulgowych na łączną kwotę: 375 336,61 zł.

Wnioski o wypłatę dopłat:

- wnioski za miesiące grudzień 2012 r. oraz luty – listopad 2013 r. zostały złożone w terminie; wniosek za miesiąc styczeń 2013 r. nie został opatrzony pieczęcią z datą wpływu – brak możliwości weryfikacji rzeczywistej daty wpływu na podstawie przedstawionej dokumentacji,
- wniosek za miesiąc grudzień 2012 r. - brak „zbiorczego zestawienia dopłat do biletów ulgowych” – niezgodne z § 6 ust. 2 lit c umowy o wypłatę dopłat do biletów ulgowych (akta kontroli s. 2168 - 2171),
- wnioski za miesiące kwiecień – listopad 2013 r. – wnioski niespójne ze złożonymi do wniosków „informacjami o przychodach ze sprzedaży jednorazowych i miesięcznych biletów normalnych oraz ulgowych w regularnych przewozach osób w transporcie

zbiorowym” oraz „zbiorczym zestawieniem dopłat do biletów ulgowych” (akta kontroli s. 2187 - 2227).

2.4

(akta kontroli s. 2228 - 2388)

Do wniosku o zawarcie umowy z dnia 17 grudnia 2012 r. Przedsiębiorca doręczył wszystkie wymagane dokumenty.

Umowa z Przewoźnikiem została zawarta w dniu 31 stycznia 2013 r. z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia 31 grudnia 2013 r.

W trakcie trwania umowy tj. dnia 23 marca 2013 r. Przewoźnik przedstawił nowe zezwolenie wraz z rozkładem jazdy, cennikami oraz wykazem ulg. Przewoźnik dnia 31 maja 2013 r. złożył do Urzędu Marszałkowskiego informację, iż z dniem 17 maja 2013 r. zrezygnował z ww. zezwolenia.

W 2013 r. Przewoźnik złożył wnioski o wypłatę dopłat do biletów ulgowych na łączną kwotę: 191 829,19 zł.

Wnioski o wypłatę dopłat:

- wszystkie wnioski zostały złożone w terminie ustalonym umową,
- za miesiąc grudzień 2012 r. – brak „zbiorczego zestawienia dopłat do biletów ulgowych” – niezgodne z § 6 ust. 2 lit c umowy (akta kontroli s. 2309 - 2311),
- na wszystkich zestawieniach dopłat z programu PP_Bilety zostały wykreślone bilety ulgowe jednorazowe, które nie były uwzględniane we wnioskach o wypłatę dopłat, a jednocześnie uwzględniano je w „informacjach o przychodach ze sprzedaży jednorazowych i miesięcznych biletów normalnych oraz ulgowych w regularnych przewozach osób w transporcie zbiorowym” oraz „zbiorczym zestawieniem dopłat do biletów ulgowych”. Przekazana dokumentacja nie zawiera wyjaśnień dotyczących powyższych rozbieżności a Przewoźnik regularnie otrzymywał dopłaty (akta kontroli s. 2309 - 2388).

Jak wynika z wyjaśnień Pana Wojciecha Siporskiego Dyrektora Departamentu Infrastruktury z dnia 12 września 2014 r. *„Przewoźnik w składanych wnioskach o wypłatę dopłat nie uwzględnił kwot wynikających ze sprzedaży biletów jednorazowych ulgowych. Niemniej jednak z przedłożonych wydruków wynika, że takie bilety zostały sprzedane, zatem informacja o przychodach ze sprzedaży biletów zawiera również bilety, które faktycznie sprzedano, a nie tylko te które ujęto we wniosku o dopłatę. Należy zaznaczyć, że informacje ze sprzedaży biletów nie muszą pokrywać się z danymi dotyczącymi rozliczenia biletów ulgowych. Przewoźnik może bowiem pominąć lub nie ująć w rozliczeniach części biletów, może nie ubiegać się o całość dopłat, bądź anulować bilety lub sprzedać bilety ulgowe do których nie przysługuje dopłata i tym samym nie zostają one uwzględnione we wniosku o wypłatę dopłat. Takie rozbieżności nie mogą stanowić podstawy do nie przekazania przewoźnikowi dopłat”* (akta kontroli s. 3269 - 3287).

2.5

(akta kontroli s. 2389 - 2533)

Dokumenty złożone przy wniosku z dnia 17 grudnia 2012 r. o zawarcie umowy w zakresie przekazywania dopłat do biletów ulgowych zostały potwierdzone za zgodność z oryginałem przez Pana Tomasza Łosaka pracownika Departamentu Infrastruktury Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego.

Przewoźnik złożył oświadczenie, z którego nie wynika czy rozlicza/nie rozlicza (brak stosownego skreślenia) dopłaty dla przewozów pasażerskich realizowanych na podstawie art. 5a ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. *o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego* (akta kontroli s. 2412).

Umowa z Przewoźnikiem została zawarta w dniu 31 stycznia 2013 r. z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia 31 grudnia 2013 r.

Na podstawie zawartej umowy Przewoźnik wystąpił w 2013 r. z comiesięcznymi wnioskami o wypłatę dopłat do biletów ulgowych na łączną kwotę: 127 882,22 zł.

Wszystkie wnioski o wypłacenie dopłat za rok 2013 były składane w terminie ustalonym w umowie, jednak do wniosków za miesiące grudzień 2012 r. (płatne w 2013 r.) i styczeń 2013 r. nie dołączono „zbiorczego zestawienia dopłat do biletów ulgowych” – niezgodne z § 6 ust. 2 lit c umowy (akta kontroli s. 2425 - 2437).

2.6

(akta kontroli s. 2534 - 2732)

Wniosek o zawarcie umowy został złożony przez Przewoźnika w dniu 17 grudnia 2012 r. wraz z załącznikami, w tym z oświadczeniem, że rozlicza dopłaty dla przewozów pasażerskich realizowanych na podstawie art. 5a ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. *o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego*. Dokumenty zostały potwierdzone za zgodność z oryginałem przez pracownika Departamentu Infrastruktury Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego Pana Tomasza Łosaka.

W dokumentach załączonych do wniosku kontrolujący stwierdzili braki:

- cennika oraz taryfikatora dla zezwolenia 3/2012 (akta kontroli s. 2552 - 2553),
- wykazu kas rejestrujących,
- określenia marki pojazdów w załączonym wykazie pojazdów (akta kontroli s. 2557).

Pomimo powyższego umowa z Przewoźnikiem została zawarta w dniu 5 lutego 2013 r. z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia 31 grudnia 2013 r.

Pismem złożonym w dniu 16 października 2013 r. Przewoźnik dostarczył 2 nowe zezwolenia z dnia 11 września 2013 r. oraz zaktualizowane rozkłady wraz z cennikami i taryfikatorami obowiązujące od dnia 1 września 2013 r. – powyższe złożono po terminie wyznaczonym w § 5 ust. 10 umowy (akta kontroli s. 2665 - 2675).

W związku z wątpliwościami odnośnie prawidłowego wykonywania postanowień umowy Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego poinformował pismem z dnia 24 października 2013 r., znak: INF.IV.8071.293.2013 o wstrzymaniu dopłat za miesiąc wrzesień 2013 r. oraz wystąpił o przedstawienie w terminie 14 dni stosownej dokumentacji. Przewoźnik odpowiedział pismem z dnia 13 listopada 2013 r., jednak do pisma nie załączono wszystkich dokumentów, o które prosił Urząd (akta kontroli s. 2628, 2676 - 2698).

W dniu 20 listopada 2013 r. Przewoźnik złożył aktualne zezwolenia z dnia 14 listopada 2013 r. na dwie linie.

W dniu 25 listopada Przewoźnik dostarczył zaktualizowane rozkłady jazdy ważne od dnia 22 listopada 2013 r.

W dniu 12 grudnia 2013 r. Przewoźnik dostarczył zaktualizowane cenniki obowiązujące od dnia 1 grudnia 2013 r.

W dniu 18 grudnia 2013 r. Przewoźnik złożył oświadczenie o usunięciu nieprawidłowości stwierdzonych przez Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego.

Na podstawie zawartej umowy Przewoźnik wystąpił w 2013 r. z wnioskami o wypłatę dopłat do biletów ulgowych na łączną kwotę: 105 030,12 zł.

Wnioski o wypłatę dopłat:

- wszystkie wnioski zostały złożone w terminie,
- wnioski za miesiące: czerwiec – lipiec – sierpień były wnioskami na kwotę 0 zł,
- przy wnioskach o wypłatę dotacji za miesiące: wrzesień, październik i listopad 2013 r. w „Zestawieniach dopłat do biletów ulgowych” na następujące linie wykazano zerową liczbę biletów, a jednocześnie kwotę dopłaty:

Okres	Linia	Liczba biletów	Kwota dopłaty brutto
01.09.2013-30.09.2013		0	3796,94
01.10.2013-31.10.2013		0	3796,94
01.11.2013-30.11.2013		0	2398,00
01.11.2013-30.11.2013		0	3796,94

- wstrzymane dopłaty za miesiące: wrzesień – październik 2013 r. zostały Przewoźnikowi wypłacone wraz z dopłatą za miesiąc listopad 2013 r.

Jak wynika z wyjaśnień Pana Wojciecha Siporskiego Dyrektora Departamentu Infrastruktury z dnia 12 września 2014 r. „dopłaty podsumowane są według linii na których sprzedane były bilety. Bilet jednorazowy jednoznacznie przypisany jest do linii poprzez kurs, na który bilet został sprzedany. Natomiast bilet miesięczny może być sprzedany na kilka relacji opisanych kursami należącymi do różnych linii. Kwota dopłaty do takiego biletu rozdzielana jest na linie w proporcji do długości danej relacji biletu w stosunku do sumy długości wszystkich

relacji biletu. Sposób wskazania liczby biletów jako 1 dla jednego kursu (reszta 0) oznacza, że liczba biletów zwiększana jest o 1 tylko w linii, do której przypisany jest kurs opisujący pierwszą relację biletu. Może więc wystąpić sytuacja, że w niektórych liniach wykazana będzie zerowa lub bardzo mała liczba biletów oraz duża kwota dopłat wynikająca z sumowania kwot dopłat przypadających na kolejne relacje biletów miesięcznych” (akta kontroli s. 3269 - 3287).

2.7

(akta kontroli s. 2733 - 2851)

Wniosek o zawarcie umowy został złożony przez Przewoźnika w dniu 10 grudnia 2012 r. wraz z załącznikami. Dokumenty zostały potwierdzone za zgodność z oryginałem przez pracowników Departamentu Infrastruktury Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego. Nie złożono zasad zmiany stawek taryfowych.

Umowa z Przewoźnikiem została zawarta w dniu 31 stycznia 2013 r. z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia 31 grudnia 2013 r.

W dniu 24 października 2013 r. Przewoźnik złożył dwa zezwolenia nr 224 i 225 z dnia 1 października 2013 r. na wykonywanie przewozów regularnych na nowych liniach wraz z rozkładami jazdy i cennikami biletów jednorazowych oraz miesięcznych, a także wykazem pojazdów.

Na podstawie zawartej umowy Przewoźnik wystąpił w 2013 r. z wnioskami o wypłatę dopłat do biletów ulgowych na łączną kwotę: 44 099,90 zł.

Wnioski o wypłatę dopłat:

- wnioski za miesiące: grudzień 2012 r., styczeń – czerwiec 2013 r. oraz wrzesień – listopad 2013 r. zostały złożone w terminie,
- do wniosku za miesiąc luty została złożona w dniu 8 kwietnia 2013 r. korekta w związku z pismem znak: INF.IV.8071.71.2013, brak ww. pisma w przekazanej dokumentacji,
- wniosek na 0 zł za miesiąc lipiec 2013 r. nie został opatrzony pieczęcią z datą wpływu, data widniejąca na wniosku to 30 października 2013 r. (akta kontroli s. 2772),
- brak wniosku za miesiąc sierpień 2013 r.,
- pismem znak: INF.IV.8071.287.2013 z dnia 22 października 2013 r. (data wysłania: 24 października 2013 r.) Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego poinformował Przewoźnika o wstrzymaniu dopłat za miesiąc wrzesień 2013 r. w związku z nieprzestrzeganiem zapisów umowy odnośnie terminu przekazania wniosku o wypłatę dopłat do biletów za miesiące lipiec i sierpień 2013 r. Przewoźnik został zobowiązany do dostarczenia w terminie 14 dni: zestawienia sprzedanych biletów miesięcznych oraz kopii wszystkich wystawionych biletów miesięcznych normalnych i ulgowych (akta kontroli s. 2778).

Wstrzymane dopłaty za miesiąc wrzesień oraz październik 2013 r. wypłacono w grudniu 2013 r. Do końca 2013 r. nie wypłacono dopłaty za miesiąc listopad 2013 r., pomimo złożenia wniosku o wypłatę dopłaty w terminie.

Wyjaśnienie powyższych kwestii zawarto w piśmie Pana Wojciecha Siporskiego Dyrektora Departamentu Infrastruktury z dnia 12 września 2014 r. (akta kontroli s. 3269 - 3287).

2.8.

(akta kontroli s. 2852 - 2990)

Wniosek o zawarcie umowy został złożony przez Przewoźnika w dniu 25 stycznia 2013 r. natomiast Umowa o wypłatę dopłat do biletów ulgowych, została zawarta dnia 31 stycznia 2013 r. i obowiązywała od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia 31 grudnia 2013 r.

Jak wynika z wyjaśnień z dnia 25 sierpnia 2014 r., znak: INF.IV.8071.195.2014 Dyrektora Departamentu Infrastruktury Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego „w umowach cywilnoprawnych, co do zasady strony stosunków cywilnoprawnych mają swobodę ich kształtowania. Przepisy przewidują, że strony zawierające umowę mogą ułożyć stosunek prawny według uznania, aby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego. Należy zaznaczyć, że umowa określająca zasady przekazywania dopłat podpisana została w miesiącu, za który przewoźnik składał rozliczenie i otrzymał dopłaty dopiero w kolejnym miesiącu kalendarzowym” (akta kontroli s. 3178 - 3204).

Do wniosku o zawarcie umowy Przewoźnik dołączył wymagane dokumenty, które za zgodność z oryginałem potwierdził Pan Włodzimierz Szlechta, Kierownik Oddziału Kontroli Przewozów w Departamencie Infrastruktury Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego.

Do ww. wniosku Przewoźnik dołączył 3 zezwolenia na wykonywanie regularnych przewozów w krajowym transporcie osób, z czego 2 straciły ważność w trakcie trwania umowy (tj. dnia 28 lipca 2013 r. i 20 grudnia 2013 r.). W przekazanej dokumentacji brak aktualizacji ww. zezwoleń oraz ich załączników – niezgodne z § 5 ust. 9 i 10 umowy.

Na podstawie zawartej umowy w 2013 r. wystąpił z wnioskami o wypłatę dopłat do biletów ulgowych z tytułu stosowania ustawowych ulg na łączną kwotę: 43 570,85 zł.

Wnioski o wypłatę dopłat:

- wnioski za miesiące: marzec – listopad zostały złożone w terminie i zawierały wszystkie wymagane załączniki,
- wnioski za miesiące styczeń i luty (obydwa na kwotę 0 zł) zostały złożone wraz z korektą informacji o ilości sprzedanych biletów za miesiąc marzec.

2.9

(akta kontroli s. 2991 - 3087)

Przewoźnik przekazał do Zarządu Województwa wnioski o zawarcie umowy w dniu 17 grudnia 2012 r. wraz z wymaganą dokumentacją, oprócz zasad zmiany stawek taryfowych.

Dokumenty złożone przy wniosku zostały potwierdzone za zgodność z oryginałem przez Pana Tomasza Łosaka pracownika Oddziału Kontroli Przewozów.

Umowa z Przewoźnikiem została zawarta w dniu 31 stycznia 2013 r. z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia 31 grudnia 2013 r.

Na podstawie zawartej umowy Przewoźnik wystąpił z wnioskami o wypłatę dopłat do biletów ulgowych na łączną kwotę: 37 245,18 zł.

Wnioski o wypłatę dopłat:

- wnioski za miesiące: styczeń - maj 2013 r. zostały złożone zgodnie z terminem określonym w umowie,
- w przekazanej dokumentacji brak wniosku za miesiąc czerwiec 2013 r., brak wypłaty,
- wnioski za miesiące: lipiec - wrzesień 2013 r. (wszystkie na kwotę 0 zł) zostały złożone w siedzibie Województwa Świętokrzyskiego po terminie wskazanym w umowie - niezgodne z § 6 ust. 2 lit c (28 sierpnia 2013 r. – za VII, 13 września 2013 r. - za VIII, 23 października 2013 r.– za IX),
- wniosek na kwotę 0 zł za miesiąc październik został złożony w dniu 31 października 2013 r.

W dniu 31 października 2013 r. Pan [imię] złożył pismo wypowiedzające z dniem 31 października 2013 r. umowę zawartą z Samorządem Województwa (akta kontroli s. 2991).

Podsumowanie – stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia:

a) stwierdzone nieprawidłowości:

- brak uzasadnienia dokonywania wypłat dla Przewoźników za miesiące, w których przewoźnicy wzywani do złożenia wyjaśnień do wniosków o dopłatę do biletów ulgowych nie składali stosownych wyjaśnień a pomimo to dopłaty były wypłacone w terminie – dotyczy Przewoźnika: C
- podpisanie umowy oraz aneksu nr 2 z Przewoźnikiem [imię] – bez kontrasygnaty Skarbnika Województwa;
- brak dokumentów potwierdzających, który z pracowników i w jakim zakresie weryfikował wnioski o wypłatę dopłat, nie stosuje się list sprawdzających, ani podpisów, parafek potwierdzających dokonanie weryfikacji wniosków; brak potwierdzenia, czy weryfikacja jest dokonywana przez jednego pracownika, czy z zachowaniem zasady „dwóch par oczu”;

- niesporządzanie sprawozdań o udzieleniu pomocy publicznej za pomocą aplikacji SHRIMP w terminie 7 dni od dnia udzielenia pomocy o których mowa w § 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 2008 r. w sprawie sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej, informacji o nieudzieleniu takiej pomocy oraz sprawozdań o zaległościach przedsiębiorców we wpłatach świadczeń należnych na rzecz sektora finansów publicznych (tj. Dz. U. 2014, poz. 1065);

b) stwierdzone uchybienia:

- zawarcie umowy z Przewoźnikiem: ... bez wymaganych załączników do wniosku (cennika oraz taryfikatora dla zezwolenia 3/2012, wykazu kas rejestrujących, określenia marki pojazdów w załączonym wykazie pojazdów);
- zawarcie umowy bez wymaganych załączników - do wniosku o zawarcie umowy nie dołączono zasad zmiany stawek taryfowych (rok 2012 - ...);
- do wniosku o zawarcie umowy nie dołączono zasad stosowanych ulg - rok 2013 - ...;
- braki w dokumentacji dotyczącej umów – brak aktualnych zezwoleń na etapie podpisywania/realizacji umowy (w sytuacji, gdy część z załączonych do wniosku o zawarcie umowy zezwoleń straciła ważność) – jest to niezgodne z § 5 ust. 9 i 10 umowy (dotyczy: ...);
- brak dokumentów potwierdzających, czy prowadzona jest weryfikacja wniosków o zawarcie umowy, kiedy i w jakim zakresie, brak możliwości sprawdzenia, który z pracowników dokonywał weryfikacji danego wniosku oraz czy weryfikacja prowadzona była z zachowaniem zasady „dwóch par oczu”;
- brak dokumentów wskazujących, czy Kierownik Oddziału Kontroli Przewozów dokonuje bezpośrednio weryfikacji wniosków, czy też sprawdza i zatwierdza weryfikację prowadzoną przez pracowników;
- brak dokumentów wskazujących, że prowadzona jest weryfikacja przedstawianych do wniosku załączników m.in. zezwoleń, pod względem ich ważności, brak też możliwości zweryfikowania, jakie zezwolenia do wniosku przedstawia wnioskodawca (formularz wniosku nie wymaga złożenia wykazu załączanych zezwoleń);

- potwierdzanie „za zgodność z oryginałem” przez pracowników Oddziału Kontroli Przewozów kopii dokumentów składanych przez przewoźników jako załączniki do wniosku o zawarcie umowy;
- brak uzasadnienia dla przedstawiania przez przewoźników kopii dokumentów potwierdzonych „za zgodność z oryginałem”;
- niedostateczne udokumentowanie i uzasadnienie faktu wstrzymania dopłaty za miesiąc lipiec ze względu na brak odpowiedzi ze strony Przewoźnika: [nieczytelny] na pismo Urzędu Marszałkowskiego z dnia 29 maja 2012 r. (znak: INF.IV.8071.127.2012);
- nieprawidłowa praktyka stosowana w 2012 roku polegająca na weryfikacji wniosków o wypłatę dopłat do biletów ulgowych złożonych po terminie wynikającym z zapisów § 6 ust. 2 lit. c umowy (tj. po 12 dniu miesiąca kalendarzowego następującego po miesiącu, którego dotyczy rozliczenie), mimo, iż zapis § 6 ust. 4 wskazywał na skutek w postaci pozostawienia takiego wniosku bez rozpatrzenia;
- nie jest prowadzona weryfikacja spełniania przez przewoźnika warunku, co do którego oświadczenie stanowi § 4 pkt 1 umowy, zgodnie z którym przewoźnik oświadcza, że rozliczane ulgi wynikają z wykonywania regularnej krajowej komunikacji autobusowej;
- nie jest prowadzona weryfikacja, czy przewoźnicy przedstawiają rozliczenia z wykonywania przewozów na liniach, na które przewoźnik posiada ważne zezwolenie;
- niestosowanie się do zapisów umowy w § 11 ust 5 w zakresie przekazywania przewoźnikowi informacji o wynikach kontroli w terminie 14 dni od jej zakończenia;
- przy wnioskach o wypłatę dopłat brakowało „zbiorczego zestawienia dopłat” - niezgodne z § 6 ust. 2 lit. c umowy o wypłatę dopłat do biletów ulgowych – dotyczy Przewoźników: [nieczytelny];
- z oświadczeń składanych przez niektórych przewoźników nie wynika, czy rozliczają dopłaty dla przewozów pasażerskich realizowanych na podstawie art. 5a ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego, czy też nie. Ponadto oświadczenia nie zostały opatrzone żadną datą ani pieczęcią wpływu do urzędu. Nie figurują również jako załączniki do żadnego z pism składanych przez przewoźników – dotyczy: [nieczytelny];

- nieprowadzenie w 2012 i w 2013 roku kontroli planowych przewoźników w zakresie rozliczania dopłat do biletów ulgowych.

Mając na uwadze powyższe oceny i uwagi wnoszę o:

1. stosowanie się do zapisów umów określających zasady przekazywania dopłat do biletów ulgowych, zawieranych z Przewoźnikami oraz dokonywanie wypłat dopiero w przypadku spełnienia przez nich wszystkich wymogów nałożonych na nich umową;
2. opracowanie i wdrożenie procedur weryfikacji wniosków o zawarcie umowy oraz wniosków o wypłatę dopłat do biletów ulgowych, polegających na określeniu zakresu, terminu oraz osób dokonujących weryfikacji. Rekomenduje się stosowanie list sprawdzających potwierdzających dokonanie weryfikacji lub właściwych adnotacji na wnioskach oraz rekomenduje się stosowanie zasady „dwóch par oczu” tj. dokonywanie weryfikacji przez dwóch pracowników;
3. sporządzanie sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej, w terminie 7 dni od dnia udzielenia pomocy, stosownie do zapisów § 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 2008 r. w sprawie sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej, informacji o nieudzieleniu takiej pomocy oraz sprawozdań o zaległościach przedsiębiorców we wpłatach świadczeń należnych na rzecz sektora finansów publicznych (tj. Dz. U. 2014, poz. 1065);
4. zawieranie umów na wypłatę dopłat do biletów ulgowych wyłącznie z Przewoźnikami, którzy złożyli wniosek wraz z kompletem wymaganych dokumentów. Zaleca się uzupełnienie wymaganych załączników do wniosku o zawarcie umowy o wykaz aktualnych zezwoleń na linie, z których rozliczane będą bilety ulgowe. Wykaz powinien obejmować nr zezwolenia, przebieg linii, organ wydający zezwolenie oraz okres obowiązywania;
5. prowadzenie okresowej weryfikacji aktualności zezwoleń znajdujących się w dokumentacji przewoźników, w trakcie trwania umowy oraz właściwe dokumentowanie prowadzonej weryfikacji.
Rekomenduje się aby Przewoźnicy przedstawiając aktualizację lub nowe zezwolenia w czasie trwania umowy jednocześnie przedstawiali aktualny wykaz zezwoleń, zawierający dane określone w punkcie 4 zaleceń;
6. sprawdzanie i zatwierdzanie weryfikacji wniosków o dopłaty przez Kierownika Oddziału Kontroli Przewozów w Departamencie Infrastruktury oraz dokumentowanie tego faktu (np. podpis na liście sprawdzającej);
7. zaprzestanie praktyki potwierdzania przez pracowników Oddziału Kontroli Przewozów Departamentu Infrastruktury „za zgodność z oryginałem” kopii dokumentów składanych przez Przewoźników (np. jako załączniki do wniosku o zawarcie umowy);

8. proszę o przeanalizowanie wymogu dostarczania przez Przewoźników kopii dokumentów potwierdzanych „za zgodność z oryginałem” i przestrzeganie w tym zakresie zapisów art. 76a *Kodeksu postępowania administracyjnego*;
9. właściwe dokumentowanie wstrzymania dopłat do biletów ulgowych lub odmowy wypłaty tych dopłat za dany okres;
10. przestrzeganie wszystkich zapisów umów zawartych z Przewoźnikami na wypłatę dopłat do biletów ulgowych, w tym w szczególności:
 - nierozpatrywanie w danym miesiącu wniosków o wypłatę dopłat, złożonych po wyznaczonym umową terminie lub dokonanie odpowiednich zmian w umowie dopuszczających taką możliwość w uzasadnionych przypadkach,
 - nie rozpatrywać pozytywnie wniosków niekompletnych (np. nie zawierających zbiorczego zestawienia dopłat);
11. prowadzenie weryfikacji poprawności składanych przez Przewoźników oświadczeń, dotyczących między innymi rozliczania ulg wynikających z regularnej krajowej komunikacji autobusowej i rozliczania dopłat do przewozów realizowanych na podstawie art. 5a ustawy *o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego* oraz dokumentowanie prowadzonej weryfikacji (np. adnotacje na oświadczeniach lub na liście sprawdzającej);
12. zaplanowanie i realizację kontroli planowych Przewoźników w zakresie rozliczania dopłat do biletów ulgowych w latach 2015-2016;
13. uwzględnianie zapisów ustawy *o swobodzie działalności gospodarczej* w planowaniu i realizacji działań kontrolnych, w szczególności art. 79, 79a, 79b, 80, 80a i 80b ww. ustawy;
14. przekazywanie Przewoźnikom informacji o wynikach przeprowadzonych kontroli w terminie 14 dni od jej zakończenia, stosownie do zapisów zawartych umów.

Informując o powyższym, uprzejmie proszę o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości oraz uchybień.

Jednocześnie proszę w terminie 14 dni od otrzymania niniejszego wystąpienia, o przekazanie informacji o podjętych działaniach w zakresie realizacji zaleceń wynikających z mojej kontroli.

z up. WOJEWODY ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

S. K.

.....
WYKŁADNIK

Wydział Administracji i Rozwoju Regionalnego
(zarządzający kontrolę)